

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 74/2013-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. februára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť M. R., M., zastúpeného JUDr. S. T., M., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresnej prokuratúry Martin č. k. 3 Pv 136/08-103 z 9. marca 2012, uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Žilina, odboru kriminálnej polície, oddelenia ekonomickej kriminality ČVS: ORP-219/OEK-ZA-2011 z 13. októbra 2011 a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky pri vybavení podnetu prípisom č. k. IV Pz 140/12-4 z 23. augusta 2012 a základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresnej prokuratúry Martin a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. R. o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. decembra 2012 doručená sťažnosť M. R., M.(ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného JUDr. S. T., M., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresnej prokuratúry Martin (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 3 Pv 136/08-103 z 9. marca 2012 (ďalej len „uznesenie okresnej prokuratúry“), uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Žilina, odboru kriminálnej polície, oddelenia ekonomickej kriminality ČVS: ORP-219/OEK-ZA-2011 z 13. októbra 2011 (ďalej len „uznesenie vyšetrovateľa“) a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) pri vybavení podnetu prípisom č. k. IV Pz 140/12-4 z 23. augusta 2012 a základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresnej prokuratúry.

Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva:

«... Dňa 01. 04. 2011 bolo vyšetrovateľom OR PZ OKP Žilina voči sťažovateľovi vnesené obvinenie pre zločin úžery podľa § 235 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák...

generálny prokurátor Slovenskej republiky... Uznesením IV Pz 86/11-8, zo dňa 25. 07. 2011 podľa § 363 odsek 1, odsek 2 a § 367 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku rozhodol, že Uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Martin sp. zn. 2 Pv 183/08 zo dňa 29. 04. 2011 a v konaní, ktoré mu predchádzalo bol porušený zákon... v neprospech sťažovateľa. Uznesenie prokurátora Okresnej prokuratúry Martin sp. zn. 3 Pv 136/08 zo dňa 29. 04. 2011 zrušil a bolo zrušené aj uznesenie vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Žilina, Odboru kriminálnej polície, Oddelenia ekonomickej kriminality ČVS: ORP-219/OEK-ZA-2011 zo dňa 01. 04. 2011, ktorým podľa § 206 odsek 1 Trestného poriadku vzniesol obvinenie M. R. pre zločin úžery podľa § 235 odsek 1, odsek 2 písm. a/ Trestného zákona...

Dňa 13. 10. 2011 bolo vyšetrovateľom OR PZ OKP Žilina voči sťažovateľovi vznesené opätovne obvinenie v skutku č. 1/ pre zločin úžery podľa § 235 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák...

Voči uvedenému uzneseniu sťažovateľ podal... sťažnosť, ktorá bola s odstupom 5 mesiacov vybavená okresnou prokurátorkou OP Martin zo dňa 9. 3. 2012, doručená dňa 14. 3. 2012 s tým, že sťažnosť zamietla podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. ako nie dôvodnú...

Dňa 19. 3. 2011 bola podaná žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa OR PZ Žilina, ako aj postupu okresnej prokurátorky OP Martin na Krajskú prokuratúru Žilina...

Dňa 21. 5. 2012 bolo sťažovateľovi oznámené vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva PZ, vyznenie o možnosti preštudovať vyšetrovací spis...

Dňa 6. júla 2012 bolo sťažovateľovi prostredníctvom Krajskej prokuratúry Žilina oznámené, že podanie bolo postúpené Generálnej prokuratúre s návrhom na postup podľa § 363 a nasl. Tr. por...

Dňa 3. 9. 2012 bolo doručené vyznenie Generálnej prokuratúry o vybavení žiadosti sťažovateľa zo dňa 19. 3. 2012. V podaní zo dňa 23. 8. 2012 sa uvádza: „S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti môžem konštatovať, že v konaní som nezistil porušenie zákona a preto nie je dôvod na postup podľa § 363 ods. 1 Tr. por.“»

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ poukazuje na to, že sa „... S právnym záverom tak vyšetrovateľa, ako aj dozorujúceho prokurátora a postupom Generálnej prokuratúry SR... nestotožňuje...“, a podrobne uvádza dôvody tohto svojho tvrdenia.

V závere sťažovateľ odôvodňuje porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresnej prokuratúry takto: „Napriek skutočnosti, že preštudovanie vyšetrovacieho spisu prebehlo v júni 2012 a následne bol spis zaslaný na OP Martin, do dnešného dňa neboli sťažovateľ, ani jeho obhajca zo strany OP Martin oboznámení v zmysle § 234 Tr. por či bola podaná obžaloba na súd.“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľa M. R. na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresnej prokuratúry v Martine zo dňa 9. 3. 2012 číslo 3 Pv 136/08-103 v náväznosti uznesenia vyšetrovateľa OR PZ Žilina ČVS: ORP-219/OEK-ZA-2011 zo dňa 13. 10. 2011, postupom Generálnej prokuratúry SR o spôsobe vybavenia podnetu zo dňa 23. 8. 2012 porušené bolo.

2. Okresná prokuratúra v Martine porušila základné právo M. R., aby sa jeho trestná vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,

3. Uznesenie Okresnej prokuratúry v Martine zo dňa 9. 3. 2012 číslo 3 Pv 136/08-103 a uznesenie vyšetrovateľa OR PZ Žilina ČVS: ORP-219/OEK-ZA-2011 zo dňa 13. 10. 2011 sa zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

4. Okresná prokuratúra v Martine je povinná uhradiť M. R. trovy právneho zastúpenia v sume 323,50 € za 2 úkony právnej pomoci – príprava a prevzatie, spísanie ústavnej sťažnosti v zmysle § 11 ods. 3 Vyhl. č. 655/2004 Z. z. (1 úkon á 127,16 € + režijný paušál á 7,63 € + DPH, t. j. 161,75 €) na účet jeho právnej zástupkyňi JUDr. S. T... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov konania.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením vyšetrovateľa

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie (mutatis mutandis napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

Podľa § 185 ods. 1 Trestného poriadku opravným prostriedkom proti uzneseniu je sťažnosť. O sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa rozhoduje prokurátor, ktorý vykonáva nad prípravným konaním dozor.

Sťažovateľ sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa podal 20. októbra 2011, o ktorej bolo rozhodnuté uznesením okresnej prokuratúry. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ mal proti uzneseniu vyšetrovateľa dostupný a účinný prostriedok nápravy na ochranu svojho základného a iného práva, ktorý aj využil.

Z uvedených dôvodov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie jeho základného a iného práva uznesením vyšetrovateľa z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresnej prokuratúry

Sťažovateľ v sťažnosti namieta tiež porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresnej prokuratúry.

Aj námietky sťažovateľa proti uzneseniu okresnej prokuratúry ústavný súd posudzoval z hľadiska subsidiarity svojej právomoci rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

V danom prípade bol sťažovateľ oprávnený požiadať o preskúmanie postupu a uznesenia prokurátora okresnej prokuratúry podnetom podľa § 31 a nasl. zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov. Túto možnosť sťažovateľ využil a 23. marca 2012 doručil Krajskej prokuratúre v Žiline (ďalej len „krajská prokuratúra“) *„Žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa OR PZ Žilina, ako aj postupu okresnej prokurátorky OP Martin“*. Podnet postúpila krajská prokuratúra generálnej prokuratúre, ktorý vybavila generálna prokuratúra prípisom č. k. IV Pz 140/12-4 z 23. augusta 2012.

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ mal aj proti uzneseniu okresnej prokuratúry účinný právny prostriedok na ochranu svojho základného a iného práva, ktorý aj využil, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

Vzhľadom na uvedené bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresnej prokuratúry

Sťažovateľ tiež namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Pv 136/08, ku ktorému malo dôjsť tým, že *„Napriek skutočnosti, že preštudovanie vyšetrovacieho spisu prebehlo v júni 2012 a následne bol spis zaslaný na OP Martin, do dnešného dňa neboli sťažovateľ, ani jeho obhajca zo strany OP Martin oboznámení v zmysle § 234 Tr. por. či bola podaná obžaloba na súd.“*

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 56/03, II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02).

Ústavný súd na okresnej prokuratúre zistil, že obžaloba vo veci sťažovateľa bola na Okresnom súde Martin (ďalej len „okresný súd“) podaná 11. decembra 2012, teda ešte pred doručením sťažnosti ústavnému súdu. Vec je okresným súdom vedená pod sp. zn. 2 T 215/2012. O podaní obžaloby boli sťažovateľ a jeho obhajca upovedomení prípisom prokurátorky okresnej prokuratúry sp. zn. 3 Pv 136/08 zo 6. decembra 2012.

Z príloh, ktoré sťažovateľ k sťažnosti pripojil, vyplýva, že sťažovateľ sa listom z 19. marca 2012 obrátil na krajskú prokuratúru so žiadosťou „o preskúmanie postupu vyšetrovateľa OR PZ Žilina, ako aj postupu okresnej prokurátorky OP Martin“. Prokurátor krajskej prokuratúry prípisom č. k. 1 KPt 566/08-64 z 29. júna 2012 sťažovateľovi oznámil, že návrh sťažovateľa bol spolu so spisovým materiálom postúpený generálnej prokuratúre na vybavenie. Generálna prokuratúra vybavila podnet sťažovateľa prípisom č. k. IV Pz 140/12-4 z 23. augusta 2012, ktorý bol právnej zástupkyňi sťažovateľa doručený 3. septembra 2012. Z uvedeného vyplýva, že spis okresnej prokuratúry sp. zn. 3 Pv 136/08 sa až do septembra 2012 nachádzal na krajskej prokuratúre, resp. na generálnej prokuratúre.

Na základe uvedeného možno skonštatovať, že od vrátenia spisu okresnej prokuratúre z generálnej prokuratúry do podania obžaloby na sťažovateľa prešli takmer tri mesiace.

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že konanie bez zbytočných prietáhov nemožno presne časovo ohraničiť a že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Na obdobia kratšej nečinnosti všeobecného súdu ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, ak sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku súdneho konania.

V prípade, keď ústavný súd zistil, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku, prípadne návrhu nevyhovet, alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený.

Z už uvedených dôvodov nemožno sťažovateľom namietané obdobie od júna 2012 do decembra 2012 postupom okresnej prokuratúry považovať za zbytočné prietahy, a tým aj možnosť porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom generálnej prokuratúry

Sťažovateľ namieta tiež porušenie svojich práv postupom generálnej prokuratúry pri vybavení jeho podnetu z 19. marca 2012, ktorý bol generálnej prokuratúre doručený prostredníctvom krajskej prokuratúry. Generálna prokuratúra vybavila podnet sťažovateľa prípisom č. k. IV Pz 140/12-4 z 23. augusta 2012, ktorý bol právnej zástupkyňi sťažovateľa doručený 3. septembra 2012.

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Sťažnosť sťažovateľa bola podaná na poštovú prepravu v decembri 2012 a ústavnému súdu doručená 17. decembra 2012.

Lehota na podanie sťažnosti proti postupu generálnej prokuratúry, ktorým bol vybavený podnet sťažovateľa z 19. marca 2012, uplynula 3. novembra 2012. Z uvedeného vyplýva, že sťažnosť bola ústavnému súdu doručená po uplynutí dvojmesačnej lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími návrhmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. februára 2013